

ELS CINC ELEMENTS DE L'UNIVERS PANIKKAR

Textos escollits pel sacerdot Xavier Melloni que es van llegir a la cerimònia cosmoteàndrica celebrada als jardins de la comunitat de Sant Felip Neri de Barcelona, el 2 de setembre de 2018.

TERRA

“Nosaltres també som terra. Mentre jo no contempli cada tros de la pura terra com el meu cos, no menyspreo només la terra, sinó que menyspreo també el meu cos (...). El Kosmos no és un hàbitat o una part externa del tot o fins i tot de mi mateix. El Kosmos és simplement aquest cos major que jo només percebo de manera imperfecta, perquè generalment estic preocupat amb els meus assumptes particulars. La meva relació amb el Kosmos no és, en definitiva, diferent de la meva relació amb mi mateix: el Kosmos i jo diferim, però no som dues realitats separades, ja que cadascú comparteix la vida de l'altre, la seva existència, el seu ésser, la seva història i el seu destí d'una manera única.”

Raimon Panikkar, extret de *Quaternitas Perfecta* i de *La Intuïció Cosmoteàndrica*

AIGUA

“Quan la gota cau a l'oceà, la tensió superficial que la separa de cadascuna de les altres gotes, la barrera que impedeix una comunicació profunda i total i una comunió genuïna, certament desapareix. La gota deixa d'existir com a gota. [...]. De la mateixa manera, en la mort la individualitat de l'home és absorbida en Brahman o retorna a la seva matriu còsmica o es fon amb Déu o s'uneix amb Ell. [...]. Si l'home és la gota, i si aquesta gota cau al mar, aleshores aquest individu veritablement ha mort. [...]. L'aigua de la gota, però, no té el mateix destí. Continua sent, no ha perdut res, no ha deixat de ser el que era. L'aigua d'aquesta gota és ara en comunió amb l'aigua de tot l'oceà sense haver perdut res. [...]. ¿L'home és la gota d'aigua o l'aigua de la gota?”

Raimon Panikkar, *La gota d'aigua: una metàfora intercultural*

FOC

“El foc consumeix, s'enrabia, destrueix. Converteix les coses en cendra que el vent escampa. El foc només pot ser foc mentre hi ha quelcom per cremar. És foc en tant que quelcom hi és cremat. En esdevenir foc deixa d'existir allò que fa possible el foc. El foc s'alimenta d'allò que li dona vida. No és com la terra. Agni és en l'hinduisme la força autodestructora i autovivificadora, que per la seva pròpia autoimmolació es fa realitat com a foc mateix. I en el buddhisme nirvana, literalment, vol dir l'extinció [del foc]. Quan ja ni queda res de l'espelma, quan s'ha cremat tota la cera, la flama s'extingeix tota sola, ja que la flama no és altra cosa que cera que encara no ha esdevingut foc.”

Raimon Panikkar, *Quaternitas Perfecta*

AIRE

“El fet que sóc *atman* (esperit), o millor encara, que *atman* és allò que també sóc, és el descobriment de la tercera dimensió de l'ésser. Això no pot ser cap descobriment de la raó. L'*atman* se'ns ha de revelar, en ell tot esdevé unitat. Cal seguir les petjades d'aquest *atman* amb esforç, ja que a través d'ell es coneix tot (...).

Hom no pot pregar a l'Esperit com si fos quelcom exterior a la pregària. Amb l'Esperit no hi cab més que una unió no-dual. Només es pot pregar en l'Esperit, dirigint-nos al Pare per mediació del Fill. És més aviat l'Esperit qui prega en nosaltres. Quan s'embrèn el camí de l'Esperit, només es pot assolir el fonament que està més enllà de tot (...). Per això, l'Ésser i els éssers tan sols existeixen en tant que procedeixen de la seva Font i continuen fluint en l'Esperit: el nosaltres, en tant que ens reuneix a tots en la comunió integrada d'aquesta realitat perfecte.”

Raimon Panikkar, *La Trinitat*

ESPAI

L'*atman* posseeix ment, té a *prana* per cos, és la forma de la llum, concep la veritat, té per essència l'espai, conté totes les accions, tots els desigs, totes les olors, tots els sabors, abasta tot el que és, no té paraules, és indiferent. Aquest és el meu *atman* dins del cor, més petit que un gra de civada o de sègol o de mostassa, més petit que un bri de mill. Aquest és l'*atman* dins del meu cor, més gran que la terra, més gran que l'atmosfera, més gran que el cel, més gran que aquests mons.

Chandogya Upanishad

Tot és plenitud.
Plenitud allà, plenitud ací.
D'aquella plenitud neix aquesta plenitud.
I arreu, idèntica a si mateixa, roman la plenitud.

Isha Upanishad

Prego que sigueu capaços de comprendre
quina és l'amplada i la llargada, l'alçada i la profunditat de l'amor del Crist,
perquè arribeu a conèixer aquest amor que sobrepassa tot coneixement
i així entreu del tot en la plenitud de Déu.

(Ef 3,18-19)

Símbols dels cinc elements, creats pel Simposi Internacional sobre Raimon Panikkar organitzat a Barcelona l'any 2002 per la UNESCO